

5. Малова Т. А. Капіталізація активів: фактори, пріоритети [Електронний ресурс] — Режим доступу: / <http://www.auditfin.com/fin/2005/3/Malova/Malova%20.pdf>
6. Сатушева К.В. Формування системи стратегічного управлінського обліку в управлінні вартістю підприємства // [Електронний ресурс] // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки, 2013, вип. 24 с.265-272 — Режим доступу: / irbis-nbuv.gov.ua/.../cgirbis_64.exe?..
7. Могилова А. Ю. Капіталізація промислового підприємства: нова стратегія росту : монографія / А. Ю. Могилова; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. - Донецьк : ІМА-Прес, 2014. - 271 с.
8. Мікловда В. П. Стратегічне планування як фактор конкурентоспроможності: теоретичний та практичний аспекти: монографія / В. П. Мікловда, Н. Ю. Кубиній, Ф. Ф. Шандор, Ю. О. Дідович, Г. В. Кіш. - Ужгород : Закарпаття, 2011. - 201 с.

УДК 331.5 : 338.1

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ РИНКІВ ПРАЦІ І ОСВІТНІХ ПОСЛУГ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Сторожук О.В., к.е.н., доцент кафедри економіки праці та менеджменту Кіровоградський національний технічний університет
Заярнюк О.В., к.е.н., доцент кафедри економіки праці та менеджменту Кіровоградський національний технічний університет

Сторожук О.В., Заярнюк А.В. Актуальні проблеми розвитку ринків праці та освітніх послуг в сучасних умовах

В статті розглянуто актуальні проблеми розвитку ринку праці і ринку освітніх послуг. Здійснено аналіз сучасного стану ринку праці і ринку освітніх послуг регіону на матеріалах Кіровоградської області. Охарактеризовано ключові проблеми взаємопов'язаного функціонування ринків праці і освітніх послуг. Запропоновано напрями удосконалення взаємодії ринку праці і ринку освітніх послуг регіону.

Ключові слова: ринок праці, ринок освітніх послуг, взаємодія

Storozhuk O.V., Zaiarniuk A.V. Aktualnye problemy razvitiya rynkov truda i obrazovatelnykh uslug v sovremennykh usloviyakh

В статье рассмотрены актуальные проблемы развития рынка труда и рынка образовательных услуг. Осуществлен анализ современного состояния рынка труда и рынка образовательных услуг региона на материалах Кировоградской области. Охарактеризованы ключевые проблемы взаимосвязанного функционирования рынков труда и образовательных услуг. Предложены направления совершенствования взаимодействия рынка труда и рынка образовательных услуг региона.

Ключевые слова: рынок труда, рынок образовательных услуг, взаимодействие

Storozhuk O., Zaiarniuk O. Actual problems of development labor market and educational services market in modern terms

The purpose of article is research to actual problems of the labor market and the education market. The authors analyzes and identifies the current state of the labor market and the education market in the Kirovograd region. Key problems in the functioning of the labor market and the education market were found. Ways to improve the interaction between the labor market and the education market in the region have been proposed.

Keywords: labor market, the market for educational services, interaction

Сучасні тенденції в розвитку українського ринку праці проявляються в активізації трудової міграції, уніфікації кваліфікаційних систем, підвищенні вимог до професійної кваліфікації працівників. У цьому зв'язку ринок праці починає висувати абсолютно нові запити до ринку освітніх послуг, в яких відображаються зміни, що відбуваються в економіці України. Однак на практиці існує певний розрив у невідповідності пропозиції підготовлених в освітніх установах професійних фахівців попиту на них з боку роботодавців. Незбалансованість обсягів потреби (з боку підприємств) у працівниках певних професій з обсягами пропозиції (з боку освітніх закладів) призводить до суттєвих диспропорцій: збільшення кількості претендентів на одну вакантну посаду за одними видами професій і нестачі кваліфікованих працівників за іншими.

Водночас, світовий досвід свідчить, що успішний розвиток ринку освіти має бути заснованим на взаємній інтеграції та тісній взаємодії з ринком праці, що є запорукою їх обопільної конкурентоспроможності, оскільки дозволяє формувати освітні стандарти і професійні вимоги до фахівців відповідно до потреб роботодавців.

У зв'язку з цим дослідження особливостей взаємодії ринку праці і ринку освітніх послуг і пошук шляхів їх інтеграції в сучасних умовах економіки України є актуальним.

Теоретичні та практичні аспекти дослідження зайнятості, ринку праці населення знайшли своє відображення у наукових працях вітчизняних вчених-економістів: О. Волкової [1], І. Гнибіденка [2], І. Петрової [3; 4], Ю. Маршавіна [5], В. Петюха [6], Л. Лісогор [7] та ін. Дослідженню проблем ринку освітніх послуг та діяльності закладів вищої освіти присвячені роботи О. Грішнєвої [8], О. Гарашук [9], В. Куценко [9] та ін. Проте питання організаційної та економічної інтеграції ринку праці і ринку освітніх послуг в Україні та її регіонах залишаються невирішеними. Тому метою дослідження є виявлення актуальних проблем розвитку ринку праці і ринку освітніх послуг в сучасних економічних умовах та пошук шляхів удосконалення взаємодії цих інститутів.

Нинішня гостра політична та соціально-економічна ситуація в Україні поглиблює низку проблем, що гальмують процес забезпечення стабільної зайнятості населення та якісного відновлення трудового потенціалу. Макроекономічна невизначеність, дестабілізація валютного ринку і фінансової системи неминуче призводить до погіршення показників зайнятості на українському ринку праці. Так, за даними Державної служби статистики, ринок праці України у I півріччі 2014 року характеризувався наступними показниками: рівень зайнятості серед населення працездатного віку (від 15 до 70 років) зменшився до 57,9% (60,1% у I півріччі 2013 рр.). Рівень економічної активності населення віком 15–70 років зменшився з 65,0% у I півріччі 2013р. до 63,3% у I півріччі 2014 р. Зниження цього показника спостерігалось здебільшого серед мешканців сільської місцевості. Серед регіонів країни найвищий рівень зайнятості у I півріччі 2014 р. був у м. Києві (62,2%), а найнижчий – у Івано–Франківській та Тернопільській областях (по 54,0%). Кількість вакансій у I півріччі 2014 р. скоротилася на 30,1% порівняно з I півріччям 2013 р. При цьому, кожна четверта вакансія, що пропонувалася – з мінімальним розміром оплати праці. Попит на висококваліфіковану робочу силу майже в 10 разів перевищував попит на некваліфіковану робочу силу.

В цілому, сучасному ринку праці в Україні притаманні такі ознаки як перевищення пропозиції робочої сили над попитом, низька ціна робочої сили, зниження зайнятості у сфері суспільного виробництва, зростання чисельності незайнятого населення, низька частка офіційно зареєстрованих безробітних, зростання молодіжного безробіття, регіональні диспропорції між наявністю і потребою в робочій силі, низька професійна й особливо територіальна мобільність трудових ресурсів, еміграція висококваліфікованої робочої сили тощо.

Одним з основних економічних важелів механізму функціонування ринку праці є заробітна плата. Хоча рівень заробітної плати в Україні все ще нижчий, ніж у більшості розвинутих країн, диференціація заробітної плати залежно від рівня освіти існує. Зокрема, середня заробітна плата осіб з повною вищою освітою вдвічі перевищує заробітну плату осіб, що не мають повної середньої загальної освіти. Тому ринок освітніх послуг у галузі вищої освіти в Україні є достатньо привабливим, що зумовлено можливістю отримання прибутків. Водночас, ринок освітніх послуг не є автономною одиницею, він для свого розвитку повинен взаємодіяти з ринком праці. Головна функція ринку освітніх послуг – бути сполучною ланкою між виробництвом і споживачем освітніх послуг. Але не завжди дана функція виконується

належним чином. Сучасний ринок праці досить гнучкий, готовий до кон'юнктурних коливань, ринок освіти не є еластичним до зростаючого попиту роботодавців. Він не готовий оперативного реагувати на потреби ринку праці, що призводить до розбалансування цих двох інститутів.

Аналіз свідчить, що станом на 01.01.2014 р. у середньому по Україні повну вищу освіту мали 35,6% від облікової чисельності штатних працівників. Частка осіб з повною вищою освітою у складі штатних працівників підприємств і організацій характеризується певною регіональною варіацією. Так, вона коливається по областях України від 28,6% у Житомирській до 40,9% у Харківській і становить 49,8% у м. Києві [10, с. 57].

Однією з основних функцій ринку праці є стимулювання праці, установлення рівноважної ставки заробітної плати. Аналізуючи взаємозв'язок освітнього рівня і рівня оплати праці в Україні в 2013 р. бачимо, що в регіональному розрізі існує розрив між рівнем освіти і рівнем заробітної плати.

Так, у Тернопільській області частка працівників з повною вищою освітою у складі штатних працівників підприємств і організацій становить 38,0%, що на 2,4 в.п. вище, ніж в середньому по Україні, водночас, рівень середньої заробітної плати є найнижчим по Україні і становить 72,0% від середнього показника по Україні. І навпаки – в Дніпропетровській області частка працівників з повною вищою освітою у складі штатних працівників підприємств і організацій становить 32,8%, що на 2,8 в.п. нижче, ніж в середньому по Україні, водночас, рівень середньої заробітної плати на 2,0% вище від середнього показника по Україні.

Стосовно сфер економічної діяльності в Україні, то тут статистика свідчить, що найбільший розрив спостерігається у сфері освіти, державного управління, оборони та обов'язкового соціального страхування, а також у сфері професійної, наукової та технічної діяльності (рис. 1). Так, у 2013 р. частка працівників з повною вищою освітою у складі штатних працівників закладів освіти становила 54% (в середньому по Україні 35,6%), а розмір середньої заробітної плати освітян – 2700 грн. (в середньому по Україні 3265 грн.).

Така ситуація породжує небажання молоді отримувати вищу освіту, посилює міграційні настрої серед кваліфікованих спеціалістів, дискредитує цінність інтелектуальної праці.

Статистика свідчить про наявність регіональних диспропорцій ринку праці. Так, станом на кінець 2013 року база даних Державної служби зайнятості налічувала 47,5 тис. вакансій (на кінець 2011 року – 59,3 тис.). Майже третина наявних вакансій була зосереджена у м. Києві, Дніпропетровській та Харківській областях.

За видами економічної діяльності найбільша кількість вакансій була у переробній промисловості (21,7%), у державному управлінні (15,7%), у торгівлі та ремонті (10,7%). Скорочення кількості вакансій спостерігалось у переробній промисловості (на 2,4 тис. од.), торгівлі та ремонті (на 1,9 тис. од.), у сфері операцій з нерухомістю та наданні послуг підприємцям (на 1,3 тис. од.). Станом на кінець 2013 року за розділами класифікації професій найбільше вакансій пропонується – для кваліфікованих робітників з інструментом (19,9%) та для професіоналів (16,7%). Протягом 2012 року на обліку в Державній службі зайнятості перебувало 1826,1 тис. осіб. Найбільша кількість незайнятих громадян сконцентрована у Дніпропетровській, Донецькій, Харківській та Львівській областях. Найбільш популярними професіями, на які спостерігався попит роботодавців у 2013 році, були професії висококваліфікованих робітників – слюсарів, токарів, електрогазозварників, водіїв, робітників з ремонту електричного обладнання та інших представників робітничих професій. Залишається значний попит на спеціалістів вищого рівня, топ-менеджерів, а також економістів, лікарів, інженерів з відповідним досвідом роботи та високим рівнем кваліфікації, а також IT-спеціалістів.

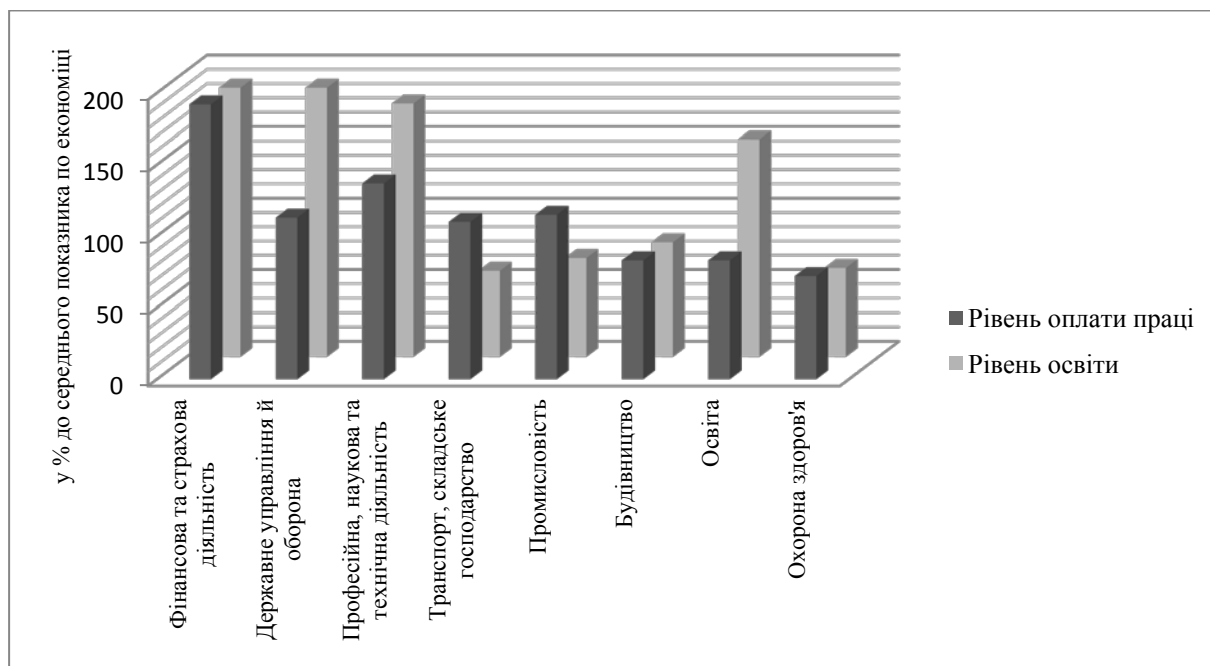

Рисунок 1 – Взаємозв'язок освітнього рівня і рівня оплати праці в Україні у 2013 р. [5, с. 57; 5, с. 174]

При аналізі статистичних даних було виявлено, що певна частина випускників ВНЗ I-II та III-IV рівнів акредитації не змогли знайти роботу після закінчення навчання. Це свідчить про існування диспропорції між ринком освіти і ринком праці. Така ситуація спричинена декількома факторами. Один з них – недостатня кількість робочих місць. Так, у ході аналізу стану ринку праці було виявлено, що в усіх областях України чисельність безробітних значно перевищує кількість вакансій; кількість вільних робочих місць перевищує чисельність безробітних лише у м. Києві. Серед інших факторів суттєве значення мають галузеві та соціально-демографічні диспропорції. Однією з причин виникнення диспропорції є старіння населення та недостатня соціальна допомога пенсіонерам, що змушує їх продовжувати працювати після виходу на пенсію, що в свою чергу не дає можливості звільнити робочі місця для випускників вищих навчальних закладів (ВНЗ). Вагомим фактором диспропорції між ринком освіти і ринком праці є також невідповідність кваліфікації випускників ВНЗ очікуванням роботодавців. Роботодавці зацікавлені не просто в робітниках, а насамперед у висококваліфікованих спеціалістах. Тому досить часто роботодавці не налаштовані приймати на роботу молодь, що тільки-но завершила навчання у ВНЗ.

Статистика свідчить, що за кількістю ВНЗ Україна значно випереджає країни Західної Європи, але якість освіти в більшості з них не відповідає кількісним показникам. Однією з причин незадовільної якості підготовки фахівців є застаріла навчально-матеріальна база,

недостатнє фінансування її оновлення, придбання матеріалів, інструментів, відповідної техніки, що зумовлено недостатністю бюджетного фінансування вищої освіти. Практика підтверджує, що на сьогоднішній день вищі навчальні заклади України змушені зі „спеціального фонду”, тобто коштів, отриманих від надання платних освітніх послуг, підтримувати в належному стані свою матеріально-технічну базу, фінансувати необхідні ремонти навчальних корпусів, погашати близько 70 відсотків комунальних платежів і виплачувати заробітну плату частині викладачів. За таких умов, на придбання нового навчально-лабораторного обладнання, приладів, технічних засобів навчання, підручників та наукової літератури, фінансування стажування викладачів (особливо за кордоном), будівництво житла для професорсько-викладацького складу коштів не вистачає.

Все це призводить до того, що освіта в Україні здебільшого набуває формального характеру, тобто її здобувають не заради знань, а для отримання конкурентних переваг на ринку праці. Таким чином, більшість студентів ВНЗ в Україні націлені на отримання документів про вищу освіту, а не на отримання необхідних професійних знань, умінь та навичок. Тому в Україні, на відміну від країн Західної Європи і Америки, поширена практика скачування рефератів з Інтернету, замовлення курсових і дипломних робіт, списування та використання шпаргалок на іспитах, поширення корупції, хабарництва, поборів і підношень на всіх ланках системи вищої освіти. В свою чергу все це призводить до того, що по закінченні навчання, випускники є недостатньо підготовленими до роботи, тому роботодавці віддають перевагу претендентам з наявним досвідом роботи.

Ще однією проблемою, яка ускладнює встановлення рівноваги між ринком освіти і ринком праці є невідповідність умов праці, запропонованих роботодавцями, потребам випускників. Значна кількість вільних робочих місць має такі незадовільні якісні параметри, як низький рівень заробітної плати і несвочасна її виплата, низька транспортна доступність робочих місць, невідповідність умов праці законодавчо встановленим нормам (надмірна тривалість робочого часу, несплата лікарняних, відсутність вихідних днів та відпусток).

Особливості взаємодії ринку праці і освітніх послуг регіону нами досліджено на матеріалах Кіровоградської області. У загальноукраїнському поділі праці Кіровоградська область характеризується аграрно-індустріальною спеціалізацією. Розподіл зайнятих за видами економічної діяльності в Кіровоградській області має такий вигляд: у сільському господарстві – 27,5%; торгівлі, ремонті автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку – 18,5%; промисловості – 13,5%; будівництві – 3,7% [12].

Ринок праці області має високий ступінь розбалансованості внаслідок обмеженості сфери прикладання праці у зв'язку з переважно сільськогосподарським типом виробництва. Характерними особливостями сфери зайнятості Кіровоградської області є низька територіальна мобільність населення, недостатній рівень кваліфікації населення, низька інвестиційна активність.

Кіровоградська область характеризується одним з найвищих в Україні показником демографічного навантаження на населення працездатного віку, насамперед за рахунок осіб старших за працездатний вік. Віддзеркаленням такого стану є стрімке зростання рівня економічної активності населення старше працездатного віку. Разом із тим, подальше збереження такої ситуації у близькій перспективі неминуче поглибить кількісний та якісний дисбаланс на ринку праці області.

З початком фінансово-економічної кризи в Кіровоградській області на 29,7 тис. осіб скоротилася зайнятість населення. Чисельність осіб, які працювали у режимі скороченого робочого дня (тижня) за період 2007-2013 рр. зросла майже у чотири рази і на початок 2014 р. становила 40,3 тис. осіб. Чисельність працівників, які перебували у вимушених відпустках за 2007-2013 рр. зросла на 30,0% і склала 5,6 тис. осіб [12].

За даними обласної служби зайнятості на обліку цієї установи на кінець вересня 2014 р. перебувало 14,2 тис. безробітних громадян Кіровоградської області. Статус безробітного протягом вересня отримали 2,6 тис. осіб. Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по області на кінець вересня 2014 р. становив 2,4% населення працездатного віку. Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених роботодавцями до обласної служби зайнятості, на кінець вересня 2014 р. склала 1,1 тис. осіб. Навантаження зареєстрованих безробітних на одне вільне робоче місце становило 13 осіб. За сприяння служби зайнятості у вересні 2014 р. працевлаштовано 1,2 тис. осіб. Середньооблікова чисельність безробітних, які отримували допомогу по безробіттю впродовж вересня 2014 р., становила 11,6 тис. осіб. Середній розмір допомоги по безробіттю становив 1023 грн.

Змушені констатувати, що у процесі ринкової трансформації економіки ринок праці Кіровоградської області щорічно поповнюється безробітними фахівцями високої кваліфікації і спеціалістами. У структурі безробітних зростає частка інженерно-технічних працівників (про ускладнення ситуації на ринку праці свідчить те, що Кіровоградська область має одне з найвищих в Україні значень цього показника). Так, потреба підприємств області у інженерно-технічних працівниках на початку 2014 р. була майже в 10 разів меншою за пропозицію.

Характерною особливістю області є також висока частка молоді серед безробітних: кожен третій безробітний – молода людина віком до 35 років. У 2013 році частка зареєстрованих безробітних випускників вищих навчальних закладів становила 7,5% від чисельності випущених фахівців. Великою мірою така ситуація спричинена низькою мотивацією молоді до праці, відсутністю професійних навичок, низькою конкурентоспроможністю на ринку праці. Окрім того, звернемо увагу на значний дисбаланс між попитом на робочу силу і професіями, яких набувають молоді люди у професійно-технічних та вищих навчальних закладах.

Наявність структурної диспропорції між попитом на робочу силу та її пропозицією за професіями є чинником, що обмежує можливості працевлаштування безробітних і задоволення потреб роботодавців у працівниках. Найбільша потреба підприємств у 2013 р. була у професіоналах (33,7% від загальної кількості вільних робочих місць), кваліфікованих робітників з інструментом (12,9%), працівників сфери торгівлі та послуг (11,2%) [12].

На ринку праці Кіровоградської області на сьогодні існує незадоволений попит на водіїв, електрогазозварників, продавців, слюсарів-ремонтників. Окремою болючою проблемою для області є гострий дефіцит медичних кадрів, значною мірою спричинений незадовільним розміром заробітної плати та відсутністю соціальних гарантій. Окремою проблемою ринку праці Кіровоградської області є сільське безробіття. Згідно з даними міських та районних центрів зайнятості Кіровоградської області, в усіх районах чисельність зареєстрованих безробітних перевищує кількість вакансій.

Через знищення матеріальної бази колгоспів та недостатню фінансову підтримку з боку держави виробників продукції сільського господарства в області ліквідовано велику кількість сільськогосподарських підприємств, а з ними – тисячі продуктивних робочих місць.

На жаль, аналіз розподілу працівників за видами промислової діяльності в Кіровоградській області свідчить про те, що він не відповідає інноваційним стандартам: домінуючою є зайнятість у виробництві та розподіленні електроенергії, газу та води (22,9%); виробництві харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів (22,4%); добувній промисловості (14,0%). Разом із тим, у наукомісткому виробництві промислової продукції Кіровоградської області чисельність зайнятих за 2000-2013 рр. суттєво скоротилася і на початок 2014 р. становила: у виробництві машин та устаткування 12,9%; виробництві електричного, електронного та оптичного устаткування – 7,2%; хімічному виробництві – 2,2%.

Протягом 2005-2013 рр. в області спостерігається зниження кількості впроваджених інновацій. Занепад інноваційної діяльності, який відбувався протягом тривалого часу, призвів до незворотного знищення значної частини виробничого апарату та втрати кваліфікації значних масивів робочої сили. Протягом 2000-2013 рр. чисельність працівників, які виконують наукові та науково-технічні роботи в Кіровоградській області скоротилася на третину [11].

Гострою проблемою для ринку праці регіону є невідповідність параметрів функціонування ринку освітніх послуг потребам ринку праці, що породжує безробіття, в тому числі серед випускників різних навчальних закладів. Так, дослідження статистичних даних свідчать, що чисельність випускників вищих навчальних закладів серед безробітних зростає у порівнянні з попередніми роками. Так, у порівнянні з 2007 роком, коли кількість випускників ВНЗ серед безробітних була найменша, вона зросла на 4,7% і у 2013 році становила 7,5%.

Таким чином, для удосконалення взаємодії ринку праці і ринку освітніх послуг необхідна інтеграція, тобто взаємозближення і

взаємопроникнення ринку праці і ринку освітніх послуг. Саме це є підґрунтям для розвитку людського капіталу, що відповідає вимогам регіональної економіки. Практика переконує, що на рівні регіонів може вирішуватися чимало питань, пов'язаних з піднесенням науки і освіти, стимулюванням інноваційних процесів, якісного оновлення продукції у відповідності з попиту на ринку, що в свою чергу сприятиме взаємному розвитку ринків праці і освітніх послуг.

З метою розвитку ринку освітніх послуг в контексті задоволення потреб ринку праці Кіровоградської області, доцільним, на нашу думку, є: впровадження якісного оновлення робочих місць, удосконалення системи охорони й оплати праці, поліпшення умов праці представників робітничих професій, що сприятиме підвищенню престижу цих професій та приведенню пропозиції робочої сили у відповідність із попиту на робітничі кадри; стимулювання роботодавців до участі в навчальному процесі; створення ефективної системи профорієнтаційної роботи, інформування населення про стан ринку робочої сили, дефіцитні та надлишкові професії; підвищення вимог до рівня підготовки абітурієнтів вищих навчальних закладів; здійснення підготовки спеціалістів на основі обсягів щорічного замовлення та потреби у них підприємствами області; забезпечення можливості вирішення питання про зміну профілю професійно-технічних навчальних закладів, відповідно до нових потреб ринку робочої сили та соціально-економічної ситуації в регіоні.

Для забезпечення інтеграції ринку освітніх послуг і ринку праці необхідним є: 1) розроблення і впровадження єдиної методології моніторингу ринку праці та формування на цій основі державного замовлення на підготовку кваліфікованих робітників у професійно-технічних та вищих навчальних закладах; 2) усунення диспропорцій і надмірного дублювання в підготовці кваліфікованих робітників, оптимізації переліку професій, за якими здійснюється навчання у професійно-технічних навчальних закладах, суттєве удосконалення умов ліцензування освітньої діяльності; 3) проведення структурних змін через реструктуризацію мережі державних професійно-технічних навчальних закладів (ПТНЗ) з урахуванням регіональних потреб у кваліфікованих робітниках за певними професіями; 4) створення спільно з роботодавцями на базі державних ПТНЗ спеціалізованих Центрів професійної підготовки кваліфікованих робітників за виробничими професіями із застосуванням дуальної системи навчання; 5) розвиток системи професійної орієнтації на освоєння затребуваних професій, в тому числі з урахуванням перспективних потреб економіки регіону (для молоді, що виходить на ринок праці, батьків випускників шкіл, дорослого населення).

Ефективній зайнятості фахівців в регіоні слугуватиме вдосконалення роботи організаційних структур, які займаються питаннями працевлаштування випускників навчальних закладів. Тому при вищих навчальних закладах повинні активізувати роботу служби маркетингу фахівців, основним завданням котрих має стати дослідження ринку праці, удосконалення системи моніторингу, аналізу та прогнозування ринку праці, формування освітніх послуг і банку вакансій, надання методичної та практичної допомоги підприємствам і організаціям у підборі конкурентоспроможного кадрового складу, сприяння працевлаштуванню випускників, вирішення питань в соціально-трудовій сфері. Різноманітність діяльності таких структурних підрозділів сприятиме зміцненню зв'язків ринку праці і ринку освітніх послуг регіону та підвищенню ефективності використання молодих фахівців.

Таким чином, важливим питанням сучасного етапу соціально-економічного розвитку регіонів та України в цілому є інтеграція ринку праці і ринку освітніх послуг. Взаємопроникнення цих інститутів надасть можливість усунути існуючі диспропорції між ринком освіти і ринком праці; підвищити якість професійної підготовки фахівців у вищих навчальних закладах; подолати конфлікт інтересів між державою, бізнесом і системою вищої освіти через розбіжності стратегій подальшого розвитку і в решті підвищити роль продуктивної праці в соціально-економічному розвитку держави.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

- Волкова О.В. Ринок праці. – Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 624 с.
 Гнибіденко І. Трудова зайнятість – важлива складова соціальної політики / І. Гнибіденко // Праця і зарплата. – 2007. – № 47. – С. 4–7.
 Петрова І.Л. Сегментація ринку праці: теорія і практика регулювання. – К.: Таксон, 1997. – 296 с.
 Петрова І.Л. Регулювання зайнятості у світлі глобалізаційної перспективи / І.Л. Петрова // Економіка та держава. – 2005. – № 2. – С. 19–24.
 Маршавін Ю. Профорієнтація незайнятого населення та молоді як чинник досягнення професійної відповідності попиту і пропозиції на ринку праці / Ю. Маршавін // Україна: аспекти праці. – 2008. – № 2. – С. 20–24.
 Петюх В.М. Ринок праці: Навч. посібник / Василь Миколайович Петюх. – К.: КНЕУ, 1999. – 288 с.
 Лісогор Л. СОТ і ринок праці: переваги і виклики / Л. Лісогор // Праця і зарплата. – 2008. – № 7. – С. 5–7.
 Грішнова О.А. Людський капітал: формування в системі освіти і професійної підготовки / Олена Антонівна Грішнова. – Київ: "Знання", 2001. – 254 с.
 Гаращук О.В. Інноваційні технології забезпечення високої якості підготовки кадрів: генезис і тенденції / О.В. Гаращук, В.І. Куценко // Актуальні проблеми економіки. – 2013. – № 3. – С. 43–53.
 Праця України у 2013 році: Статистичний збірник. – К.: Вид-во «Консультант», 2014. – 336 с.
 Наукова та інноваційна діяльність в Кіровоградській області [Електронний ресурс]. – доступний з <http://www.kr.ukrstat.gov.ua>
 Ринок праці Кіровоградської області [Електронний ресурс]. – доступний з <http://www.kr.ukrstat.gov.ua>

УДК 331.1

ЦІЛЬОВА ОРІЄНТАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В КОНТЕКСТІ ЕФЕКТИВНОСТІ ТРУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Студенець В.О., здобувач кафедри управління персоналом і економіки праці ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Студенець В.О. Цільова орієнтація управлінських рішень в контексті ефективності трудової діяльності

У статті розглянуто сутність, функції та види управлінських рішень. Сформовано алгоритм цільової орієнтації управлінських рішень в контексті підвищення ефективності трудової діяльності.

Ключові слова: управлінське рішення, класифікація управлінських рішень, цільова орієнтація, ефективність трудової діяльності.

Студенець В.А. Целевая ориентация управленческих решений в контексте эффективности трудовой деятельности

В статье рассмотрены сущность, функции и виды управленческих решений. Сформирован алгоритм целевой ориентации управленческих решений в контексте повышения эффективности трудовой деятельности.

Ключевые слова: управленческие решения, классификация управленческих решений, целевая ориентация, эффективность трудовой деятельности.

Studenets V. Target orientation-making efficiency in the context of employment

The article considers the nature, functions and types of management decisions. Formed algorithm for target orientation of management decisions in the context of improving the efficiency of work.

Keywords: administrative decision-making classification, target orientation, efficiency of work.